

Urkunden-Sammlung zur Geschichte der auswärtigen Verhältnisse der Mark Brandenburg und ihrer Regenten

...

namentlich in Beziehung auf Anhalt, Bayern, Böhmen, ... und andere
Länder ; [Urkunden-Sammlung für die Geschichte der auswärtigen
Verhältnisse]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1843

CC. Compromissarischer Vergleich zwischen dem Deutschen Orden und
dem Domstifte Stendal, worin letzteres sich verpflichtet, seinen
Ansprüchen auf Bergen zu entsagen und die Markgrafen von Brandenburg

...

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56055](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56055)

bit de quindecim centum et octoginta libris sterlingorum legalium denariorum terminis subnotatis reddendorum, videlicet in Natali Domini proximo venturo tertiam partem praedictae pecuniae, aliam tertiam partem in festo natiuitatis beati Johannis Baptiste immediate subsequente, et ultimam tertiam partem in Natali Domini anno finito. Et si prefatus comes Hannonie predictas litteras dicto comiti Zenen remiserit, nec eas retinere voluerit, liber erit a solutione pecuniae praenotatae, et nos a conditionibus supradictis, dum tamen ante Natale Domini proxime venturum remiserit eadem comiti Zenen prenotato. Et haec omnia, sicut superius sunt expressa, pro nobis, liberis nostris et marchione predictis, eidem comiti Hannonie et suis heredibus promittimus tenere, adimplere et inuolabiliter obseruare bona fide: supplicantes domino nostro Rudolpho, Dei gratia Romanorum regi predicto, quod ad obseruationem premissorum, quotiens necesse fuerit, nos compellat, et suum in premissis dignetur prebere consensum, et ea auctoritate sua regia in absentia nostri, si necesse fuerit, confirmare. In quorum omnium testimonium et munimen presentes litteras sigillo predicti Bopponis, filii nostri, eo quod sigillum proprium penes nos ad presens non habebamus, dicto comiti Hannonie contulimus roboratas. Actum et datum apud Nuremberg, anno Dominice Incarn. MCCLXXXI^o, mense Augusto.

Nach Gruner's Opuscul. coll. ad illustr. hist. Germ. Vol. II. Commentar. de reb. gest. Hermanni II. Comitis de Henneberg p. 253.

CC. Compromissarischer Vergleich zwischen dem Deutschen Orden und dem Domstifte Stendal, worin letzteres sich verpflichtet, seinen Ansprüchen auf Bergen zu entsagen und die Markgrafen von Brandenburg zu vermögen, daß sie das Dorf dem Deutschen Orden bestätigen, vom 6. October 1281.

In Nomine domini Amen. Hec est forma compositionis, habite super villa Berge, sita iuxta Rodensleue, inter dominum Adam, prepositum Stendalgensem et suum capitulum ex una parte, et fratrem Albertum, Commendatorem prouincialem thuringie et saxonie Ordinis Sancte Marie theutonicorum, et suum ordinem ex altera. Cum enim inter dictas partes super proprietate, possessione, juribus et attinenciis dicte ville questio verteretur, dominus Adam prepositus pro se et suo capitulo, cuius habuit litteras de Rato, Et dictus Commendator pro se et domo sui ordinis, habens similiter litteras de Rato et potestatem superioris Magistri, videlicet fratris Hartmanni de Helderunge, de illa questione et omnibus controuersiis et contractibus, quos habebant vel habere poterant vsque in hodiernum diem contemplacione istius questionis, non coacti sed spontanea voluntate compromiserunt in arbitros arbitrarios seu amicabilem compositores. Et elegit pro se et suis fratribus frater Albertus commendator predictus viros Religiosos fratrem F. priorem ordinis predicatorum et fratrem Kristianum, commendatorem de Mulhusen, ordinis theutonicorum, Dominus vero Adam pro se et suo Capitulo viros discretos Magistrum Olicum prepositum Ecclesie sancti Ciriaci in Brunfwick, Magistrum Wilhelmum, canonicum Ecclesie Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli in Noua Ciuitate

Magdeburg, ita ut hii de plano huiusmodi contencionem et questionem possent terminare et finire, prout eis melius videretur, promittentes ambe partes fide prestita corporali et sub pena ducentarum marcharum, quod super predictis contencionibus ipsorum starent arbitrio et eorum ordinationi seu diffinitioni obtemperarent et quod in nullo contrauenirent de iure uel de facto per se uel per interpositam personam, promittentes sub predicta pena, se curaturos et effecturos omnia et singula, que diffinirent et statuerent, obseruari, quam penam promisit dare et soluere solempni stipulatione interposita vtro citroque pars, que non seruaret arbitrium seu ordinationem ipsorum ut dictum est parti, dictam ordinationem seu arbitrium obseruanti. Consenserunt etiam dicte partes et specialiter concefferunt, quod dicta pena commissa et exacta a parte dictum arbitrium non seruante, remaneat nichilominus arbitrium in sui roboris firmitate. Quibus actis dicti arbitri concorditer iusserunt et ordinauerunt et potestate arbitraria statuerunt, quod commendator et fratres predicti obtinere seu retinere deberent dictam villam Berge et proprietatem ipsius cum omnibus iuribus et attinenciis suis et Ecclesiam ibidem et quod nichilominus dominus Adam prepositus supradictus deberet procurare eisdem ante Natiuitatem domini litteras simul suas et sui capituli specialiter continentis, quod quidquid haberent in predicta villa et in proprietate dicte ville et eius attinenciis, siue de iure siue de facto, hoc totum transferrent in Ordinem supra dictum et in ius ipsius ordinis atque fratrum. Et quod renunciabunt idem prepositus et suum Capitulum omnibus priuilegiis et litteris impetratis ac impetrandis super iure et proprietate dicte ville et omni iuri, si quod eis quacunque contemplacione, donacionis cuiusuis aut occasione sentencie uel processus cuiuscunque iudicis, quauis auctoritate de iure uel de facto, dicitur acquisitum. Item quod predictus dominus Adam prepositus et suum Capitulum procurare debebunt et efficere litteras Illustrium principum dominorum Ottonis et Conradi, Marchionum de Brandenburg, super eo, quod neque per se neque per alios occasione questionis de predicta villa, eos deinceps super ipsa villa et eius attinenciis ullatenus infestabunt, Et quod specialiter et expresse idem efficere et procurare debent apud Valconem, militem principum predictorum. Item ordinauerunt et statuerunt arbitri supradicti, quod dominus Commendator et fratres predicti dare debent et soluere in Ciuitate Magdeburg domino Ade preposito et suo capitulo centum Marcas Stendalgenfis Argenti in terminis infrascriptis, uidelicet in festo Natiuitatis domini viginti quinque marcas, In festo purificationis Sancte Marie viginti quinque Marcas, In festo Pasce viginti quinque Marcas et ante festum Penthecostes vltimas viginti quinque Marcas. In testimonium quoque omnium premissorum Sigillis trium arbitrorum predictorum, uidelicet domini Prioris ordinis Predicatorum in Magdeburg, fratris Kirstiani commendatoris de Mulhusen Ordinis Theutonicorum, Et viri honorabilis Magistri Olrici prepositi supradicti, cuius sigillo contentus est quartus arbiter Magister Willelmus, proprium non habens sigillum, Item Sigillis venerabilis patris Geuehardi Brandenburgensis Episcopi Et honorabilis viri domini prepositi Ecclesie Sancte Marie Magdeburgensis presentes littere muniuntur. Actum in Magdeburg in domo fratrum predictorum, Anno domini Millesimo CC° LXXXI°. II. Non. Octobris.

Nach dem Originale im Güterarchive zu Bergen, vom Hof-Cammerrathe Steinkopff zu Bernburg mitgetheilt.